

[A. M. Hansen.]

manden for Skolenævnet, thi det vil være rimeligt at give Forældreraadet den størst mulige Indflydelse paa, hvem Forældrene skal have til Lærer i deres Skole. Jeg er klar over, at hvis man vil have Kaldsretten lagt ud til Skoleraadet, saa formindsker man meget let Forældreraadets direkte Indflydelse, thi i saa Fald kan jeg ikke se, man kommer udenom, at Skolenævnet maa indstille, hvorimod man, hvis man lader Kaldsretten være hos Kommunalbestyrelsen og giver Forældreraadet Ret til at indstille, i Virkeligheden giver Forældreraadet større Magt. Jeg ser altsaa, der er Fordele ved begge Maader, jeg har kun villet stille dette frem, for ogsaa dette Punkt mener jeg vi bør have Lejlighed til at forhandle om i Udvalget.

Efter at jeg har udtalt mig om Kaldelsen, maa jeg ogsaa udtale mig lidt om Afskedigelsen. Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen sagde, at efter det foreliggende Lovforslag kan en § 8 Sag blive rejst med større Lethed end nu. Det har det ærede Medlem Ret i, men Afskedigelsen kan ikke blive fuldbyrdet med større Lethed end efter den nugældende Lov. Forholdet med de her foreliggende Bestemmelser er i Virkeligheden, at man har sammenarbejdet § 18 i Loven af 1904 — den Paragraf, der handler om, at Læreren ikke er dygtig nok til at bestride sin Gerning — og § 8 i Loven af 1908 — den Paragraf, der handler om, at Læreren er kommet i et saadant Forhold til sit Skoledistrikt, at det hemmer hans Gerning. Disse Bestemmelser er arbejdet sammen, og hvis det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen vil læse § 18 i Loven af 1904, vil han se, at den første Del af denne Paragraf er ogsaa den første Del af den nye § 32 i det foreliggende Lovforslag, og den sidste Del af denne Paragraf er § 8 i Loven af 1908. Jeg tror ikke, man skal være saa ængstelig ved at give Forældreraadet Lejlighed til at rejse en Sag, naar der blot er en Appellinstans, som kan skabe lige Ret for Forældre og Lærere, thi derom er jeg enig med ærede Medlemmer, som har udtalt sig her, at ihvorvel man maa beklage, at § 8 nogen Sinde er kommet ind i vor Skolelovgivning — og det gør jeg, fordi jeg tror, den har virket uheldig —, saa maa man være klar over, at en Lov, der afskaffer Forældrenes Mulighed for at blive af med en Lærer, faar vi aldrig, og da gælder det om at gøre Bestemmelserne saa uskadelige som muligt. Naar jeg hævder, at § 8 i sin nuværende Skikkelse har gjort stor

Fortræd, gør jeg det ud fra dette, at jeg har noget Kendskab til de § 8 Sager, i alt tæet ved et halvt Hundrede, der har forekommet, siden Bestemmelsen blev indført. Læser man Begrundelserne for disse Afskedigelser, vil man se, at en Mængde af Afskedigelserne godt kunde have fundet Sted efter § 18 i Loven af 1904, hvis vi ikke havde haft § 8. Hvor en Lærer er blevet afskediget, fordi han er kommet i Misforhold til sin Kreds, vil jeg bestemt hævde, at naar Striden mange Gange er blevet saa skarp, har det ligget i, at § 8 eksisterede. Det viser sig nemlig undertiden, at Aarsagen til Striden er modstridende Anskuelse i Politik, og det, at § 8 er der, fremkalder saa Lyst til at sige: Vi skal dog vise, at vi kan blive af med ham. Jeg vil derfor sige, det er godt, hvis man kan faa Forholdene ordnet saaledes, at vi kan bevare Retten for Forældrene, men samtidig skabe Tryghed for Læreren, saaledes at han ved, at passer han sin Gerning, saa er der ingen Magt, der paa uretfærdig Maade kan komme og fælde ham.

Med Hensyn til Forslaget om Tilsyn med de private Skoler er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Kammersgaard i, at en Lærer ved Folkeskolen bør ikke have Tilsyn med Undervisningen i den Privatskole, der kan tænkes f. Eks. at tage Børn fra hans Skoledistrikt. Dør bliver Læreren ikke helt uvildig Dommer i Privatskolens Sager. Og jeg vil gerne føje til, at det forekommer mig, at naar man indfører et Forældreraad for Folkeskolen og for de forskellige Kommuneskoler i Distriktet, ligger det snublende nær ogsaa at give den private Skole dens Forældreraad, og det Tilsyn, det offentlige skal have med Skolen, kan da udøves paa anden Maade, f. Eks. gennem Kredslæreren. Kredslæreren vil jo være den, der kan udøve det faglige Tilsyn og give Attest for, at den private Skole har en saadan Standard, at dens Undervisning svarer til Folkeskolens. Men ogsaa dette Spørgsmaal vil jeg gerne, at vi tager op til nærmere Drøftelse i Udvalget.

Med Hensyn til de øvrige Punkter i Lovforslaget kan jeg i det hele og store give min Tilslutning ogsaa til Enkelthederne, og jeg skal da slutte med at udtale det Ønske, at den højtærede Minister maa have den samme lykkelige Haand til at faa dette Lovforslag gennemført, som han havde med Seminarieloven i Fjor. Det gennemføres jo kun gennem en Forhandling, men Ministeren har tidligere vist, at han har Evne til at faa de forskellige